

Reemplaçaments

En Daniel va encendre la cafetera, va obrir el dipòsit i hi va deixar caure la càpsula. Va esperar que el soroll del motor omplís la cuina i que la Marta remugués per l'enrenou. Va agafar la tassa, hi va abocar un raig de llet i la va posar al microones. Mentre el brunzit monòton de l'aparell omplia la cuina, es va acostar al finestral. El va obrir i va deixar que l'aire fred del carrer ventilés la sala. Feia olor de pluja recent, d'asfalt i de fulles trepitjades.

—Què fas obrint, ara? —va dir la Marta, amb la veu pastosa—. Tanca, hòstia, que fa fred.

Ell no va respondre. Va mirar el carrer, buit com sempre a aquella hora. Darrere, el microones va fer un bip sec. Va tancar el finestral sense mirar-la.

Feia setmanes que ella dormia al sofà. Primer havia dit que era per l'esquena, després que volia estar atenta per si la nena tossia, després ja no havia dit res. En Daniel tampoc havia preguntat.

Amb la tassa a la mà, va sortir de la cuina. El passadís era fosc, només il·luminat per la claror tènue que es colava des del menjador. Va passar pel davant de l'habitació de les nenes i s'hi va aturar un moment. Va obrir una escletxa, amb compte que la frontissa no grinyolés. La llum s'hi filtrava i feia un tall groguenc al terra. L'habitació feia olor humida de respiració.

La Júlia dormia feta un cargol, amb el braç fora del llençol. A la Laia, de costat, li havia caigut a terra el conill desgastat que li havien comprat a la fira, feia... tres anys? No n'estava segur.

Encara faltaven gairebé quaranta minuts perquè la Marta les despertés per anar a l'escola. Va estar a punt de tancar del tot, però va notar que la porta grinyolaria. No volia sentir la Marta queixar-se perquè marxava deixant-li les nenes despertes.

Va tornar a la cuina. La tassa encara fumava, però ja no tenia ganes de cafè. La va deixar a l'aigüera, amb compte que no fes soroll. Durant un moment se li va passar pel cap d'anar fins al sofà i fer a la Marta un petó al front.

El carrer feia olor de pluja i gasoil. L'asfalt lluïa sota els fanals, i el camió de la brossa avançava lent, escopint llum taronja i un grinyol metàl·lic que semblava no acabar mai. En Daniel s'empassaria tot el trajecte darrere aquell camió.

Quan va arribar al pàrquing el dia tot començava a clarejar. Va baixar la rampa i, de seguida, va veure-ho. A la seva plaça hi havia un cotxe blanc, petit, amb un adhesiu del Girona FC a la matrícula. Va frenar en sec. Aquell lloc era el seu. Feia vuit anys que hi aparcava.

Va deixar el cotxe en doble fila i va trucar amb el puny a la caseta del vigilant. El noi aixecava el cap del mòbil amb aquella expressió que barreja mandra i resignació.

—Bon dia. Algú m’ha ocupat la plaça —va dir en Daniel.

El vigilant es va aixecar sense pressa, va agafar un feix de claus i el va seguir. Caminava darrere d’en Daniel, xiulant fluixet. Quan es va girar, va veure-li un somriure incòmode, com si fos l’únic del grup que no ha entès l’acudit.

—Aquesta és la del Bernat, senyor Figuera. La seva és la 37.

En Daniel es va quedar mirant el vigilant, esperant que afegís alguna cosa. No ho va fer. Va tornar a mirar el número pintat al terra. El 19. Coneixia aquella esquerra al costat, la taca d’oli seca, fins i tot els forats de la paret on algú havia enterrat unes burilles.

—Mira, potser et confons —va dir, intentant mantenir la veu tranquil·la.

El vigilant va fer un somriure estrany, el mateix d’abans, mig amable, mig incòmode.

—No, cap confusió, senyor Figuera.

Ell va obrir la boca per contestar, però la va tancar de seguida. Tenia massa son. No en sortiria res de bo d’allà. Va pujar al cotxe i el va aparcar a la 37, que ara era més a prop de l’ascensor.

Va saludar la recepcionista quan va passar pel taulell. Ella ja picava tecles amb les ungles llargues i vermelles, concentrada en la pantalla, i va respondre sense aixecar el cap.

Ja hi havia cua. El ping de l’indicador sonava cada pocs segons, aquell so metàl·lic i impersonal que semblava de supermercat. En Daniel es va asseure al seu lloc, va encendre l’ordinador i va mirar la llista de cites. Va començar a atendre. Documents mal emplenats, queixes, signatures que faltaven, queixes, cites anul·lades, somriures burletes, cares de pomes agres, queixes.

A mig matí, un home amb abric marró i ulleres quadrades es va acostar al taulell. Portava una carpeta a la mà i un somriure sincer pel qual en Daniel no estava preparat.

—Bon dia. Daniel, oi? He portat la sol·licitud i el certificat que ahir em va dir que faltava —va dir.

En Daniel el va mirar, sense acabar d'entendre.

—Ahir?

—Sí, home, el del registre de cooperatives. Em va dir que sense aquest paper no em podia acceptar la sol·licitud.

En Daniel va parpellejar. No recordava ni aquell home ni aquell tràmit. Va mirar el segell, la data. Tot correcte. Però no en tenia cap record.

—D'acord —va dir finalment, amb un somriure tens.

Va agafar els papers, els va posar a la safata d'entrada i va introduir el tràmit a l'ordinador. Quan l'home va marxar després d'agrair-li diverses vegades la feina, en Daniel va obrir la carpeta de registres del dia anterior. Allà hi era. El tràmit, la data, el segell, la seva lletra en un *post-it* indicant que el registre estava pendent d'afegir un document. Tot com havia dit aquell home.

Va notar una pressió a les temples. Va buscar algun error, un detall que ho fes quadrar. Res. Ell no havia vist aquell home tan cortès en la seva vida. I, tot i així, el registre deia que sí.

En sortir de la feina, va caminar ràpid per evitar haver de saludar el vigilant. Va caminar fins a la porta del conductor, intentant no mirar la ratllada del lateral que sempre li feia tanta ràbia. Però no la va veure.

No hi era.

Va parar en sec i hi va passar el dit per sobre, incrèdul. Recordava perfectament l'escletxa a la pintura, la línia fosca que travessava la porta com una cicatriu. Ara, res. La xapa era llisa, impecable. Durant un moment es va quedar mirant el reflex deformat del seu rostre al metall, com si busqués allà alguna explicació.

Va arrencar, i al primer revolt es va adonar que el semàfor de la cantonada, aquell maleït que sempre enganxava en vermell, havia desaparegut. Ni rastre. Ara l'stop el tenien els que s'incorporaven. Va somriure. Va buscar algun canvi en la coloració del gris de la vorera que indiqués una obra recent allà on hi havia hagut la base. Però no hi va trobar res.

En arribar a casa, va menjar dret, recolzat al marbre de la cuina. Va deixar el plat a l'aigüera. Ja fregaria abans que tornès la Marta. Que aquell silenci fos tan amable li va semblar amarg.

A la tarda va anar a buscar les nenes a l'escola. Des de la tanca, va veure la Júlia sortir agafada de la mà d'una mestra. Es va preparar per veure la *senyoreta* Raquel, amb aquell somriure fals i la seva veu melosa, enganxifosa i estrident, àvida per explicar com d'inconvenient era la darrera malifeta de la Júlia. Però no era la Raquel.

—Ah, Daniel! —va dir la dona, riallera—. Moltes gràcies pel detall que em va portar la Júlia, no feia cap falta! No cal que m'intenti comprar, la Júlia ja em té ben guanyada.

En Daniel va assentir, confós. Quin detall? Devia ser cosa de la Marta.

—Sí... sí, clar...

Abans que marxés, va preguntar:

—Perdoni, però... vostè és...?

La mestra el va mirar, divertida, com si hagués decidit seguir-li el joc abans d'entendre'l. Després va somriure i va girar cua cap a la porta de l'escola. La Júlia el va mirar de reüll mentre tots tres caminaven fins al cotxe.

—Papa, de veritat que no saps qui és la Lorena? La meva mestra.

En arribar a casa, en Daniel es va dutxar. Quan va sortir, la Marta i les nenes no hi eren. Devien haver marxat a comprar. Va encendre la televisió per fer temps i es va quedar mirant-la. La pantalla era més gran, i la imatge amb uns negres tan profunds que semblaven engolir la llum del menjador. Un televisor que ells no s'haurien pogut permetre. Va sentir que li batejava el cor quan va veure la marca. No, no se l'haurien pogut permetre.

Quan van tornar, la Marta va deixar les bosses a la cuina.

—Quan has comprat la tele nova?

—Quina tele nova? —va fer ella, seca, ocupada guardant la compra.

—Aquesta, collons. La que tenim al menjador.

—Fa tres mesos que la tenim. Ja no t'agrada? No comencis, Daniel.

—Tres mesos? Però què dius? Si ahir... Tu et penses que ens podem permetre aquesta tele?

— Què cony dius? —va escopir ella, girant-se finalment—. És la tele d'ahir, d'abans-d'ahir i de l'anterior! Si vols discutir, almenys no t'inventis històries. Què vols, tornar-me boja?

La Laia va començar a plorar; la Júlia la va abraçar sense dir res. La Marta es va ajupir per calmar-les.

—Ja n'hi ha prou —va dir la Marta, amb veu ferma però freda—. No penso seguir-te el joc, Daniel. Estàs insuportable. Si pogués m'emportaria les nenes a casa de mons pares avui en lloc de dissabte.

Ell la va mirar sense respondre. Va pensar que no ho deixaria estar, que la Marta no li prendria el pèl. Però aleshores li van venir les imatges, com cops de puny: la plaça del pàrquing, la ratllada del cotxe, el semàfor que ja no hi era, la mestra. I de sobte es va sentir cansat. Massa.

Va passar pel costat de les nenes sense mirar-les i va anar al dormitori. Es va treure la roba i es va deixar caure al llit. El matalàs estava fred.

Mentre s'adormia, va sentir les nenes anar al llit, la Marta movent-se per la casa, el soroll dels plats, una aixeta, la llum que s'apagava. Després, els passos fins al sofà. El cruixit dels coixins.

El despertador va sonar massa fort, trencant el silenci.

En Daniel va obrir els ulls. Els números vermells marcaven les 6.45.

Va allargar la mà per apagar-lo i, en aquell moviment, va notar-ho: el pes darrere seu, el cos calent de la Marta, respirant lent, gairebé al seu clatell.

—Quan has vingut al llit? —va preguntar en Daniel, intentant que no sonés com un retret, només curiositat.

—Què dius, si ja hi era... has vingut tu més tard —va murmurar, amb la veu pastosa del son sortint per uns llavis que mig somreien—. I ni m’has abraçat quan t’hi has ficat.

Aquella veu li va remoure alguna cosa fonda, un record de quan la Marta encara li parlava així, dolça i mandrosa, com si el món fos senzill. Li va agradar sentir-la, massa. Tant, que va oblidar preguntar-se com era possible.

Va apartar el llençol amb compte, intentant de no acabar de despertar-la.

A la cuina, va buscar a les palpent el pot de les càpsules de cafè i no el va trobar on sempre; en lloc d’això, va topar amb un pot de vidre ple de grans de cafè. Quan el va obrir, una olor intensa, torrada i gairebé dolça, li va omplir el nas. Es va quedar quiet, amb el pot a la mà, fins que va notar el reflex d’un raig de llum al clatell. Va girar-se. Allà on abans hi havia la vella cafetera de plàstic, hi reposava una màquina d’acer polit que reflectia la llum de les faroles que entrava pel finestral. Al lateral, un petit molinet de vidre deixava veure els grans de dins.

Ho va notar abans de pensar-ho. El pessic al pit, el buit a l’estómac. Com si el seu cos sabés alguna cosa que la seva ment encara no estava preparada per copsar.

Va avançar fins al passadís.

Va obrir la porta sense preocupar-se del grinyol. La llum del finestral s’hi va escolar, dibuixant un tall groguenc al terra.

Va fer un pas endins. Encara no se li havien adaptat els ulls a la foscor, però ja ho va sentir. L’aire era immòbil, massa net.

No hi havia cap llit. Ni cap conill a terra. Només una taula solitària que no havia vist mai, papers i un ordinador, nou, apagat.

Quan va cridar els noms de les seves filles ja era conscient que ningú en aquella habitació no hi respondria.

—Daniel...! —Mentre les llàgrimes li queien dels ulls, la veu dolça de la Marta el cridava des del dormitori—. Si has fet cafè posa-me’n un, que me’l vull prendre amb tu abans que marxis!